

Grčak

Dječji list

SIJEČANJ-VELJAČA 2019.

Godina IX., Broj: 38

CVRČAK UREĐNIČKE

Dragi naši Cvrčkoljupci, pred Vama je novi broj Cvrčka i sav je u znaku karnevala. Znamo mi da je to Vaš dan veselja. Dan u kojem iskazujete svu svoju maštovitost; u kojem postajete vitezovi, vojnici, klaunovi, kauboji, doktori...I Cvrčak se najviše radovao maskiranju i pokladnoj koloni u kojoj je pjevao, plesao i uživao pretvarajući se da je netko drugi. Radovao se i Valentinovu jer je konačno mogao pokloniti ružu svojoj simpatiji koju već dugo potajno gleda. Bio je ovo za njega jako zanimljiv mjesec.

A sad mu već pomalo miriše proljeće i poziva ga da se igra s njim. Znamo da i Vi već tražite ljubičice i visibabe u prirodi i čekate ptice selice. Pozdravite se sa oštrom zimom i uskoro uživajte u najljepšem godišnjem dobu kojeg vole svi!

Vaša urednica

Glavna i odgovorna urednica: JASNA ČORIĆ Izvršna urednica: ANELA KORAČ Lektorica: JASNA ČORIĆ Uredništvo: AN-DRIJA STOJIC, EMIL RASPUDIĆ Stalni suradnici: PERO PETRUŠIĆ, PAULA TOMIĆ, FRA ANTE MARIĆ, DUBRAVKA SOLDI, BOŽIDAR PROSENJAK, FRA MILJENKO STOJIC, MONIKA PLANINIĆ, MILJENKA KOŠTRO, FRA GORAN AZINOVIĆ, TANJA NAKIĆ, JADRANKA LASIĆ, JELENA SOLDI, IVA NUIĆ, NIVESKA JURAGA - KOVAČEV, ŽELJKA MILETIĆ i MILENA JUKIĆ BANDIĆ Grafički urednici: Anela Korač i Ivica Selak Grafičko oblikovanje: Divina Proportion Design Studio - Međugorje Mjesto izdavanja: Općina Čitluk Nakladnik: Ogranak Matice hrvatske u Čitluku Za nakladnika: Andrija Stojic Tisak: Fram Ziral d.o.o. Mostar Rukopise i dopise šaljite na adresu: ZA ŠKOLSKI LIST CVRČAK, p.p. 88, 88260 Čitluk, BiH. E mail: listcvrcak@hotmail.com Facebook: CVRČAK-dječji list. List izlazi svakog drugog mjeseca u školskoj godini. Cijena jednog primjerka je 2,50 KM. Cjelogodišnja preplata je 12,5 KM. List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem: 05-04-42-25/12.

UČENICI & MRMLJANJE

Često se dogodi da mrmljamo kada smo u školi! Djeco, zasigurno se pitate što je mrmljanje? Možda najjednostavniji odgovor glasi - mrmljanje je jedna vrsta nezadovoljstva. Uvijek imamo pritužbu na nešto ili zbog nečega i nikad nismo posve zadovoljni! Ja se i sad sjećam dvojice svojih kolega koji su sa mnom išli u razred; jedan od njih je uvijek mrmljao, a drugi je uvijek bio miran i zadovoljan. Ovaj prvi je uvijek u nečemu vidio neku nepravdu ili nešto što je njemu uskraćeno, a ovaj drugi je uvijek bio zadovoljan i sve je prihvaćao sa osmijehom. Ovaj koji je mrmljao nije imao puno prijatelja, a onaj drugi koji je bio miran i radostan; on je bio omiljen u razredu, svi smo ga voljeli i poštivali. Ako počnemo „mrmljati“ kao mali, bojim se da ćemo „mrmljati“ i kada ostarimo! Mrmljanje je ružna navika koja nas može pratiti cijeli život, a ta će nas ružna navika gušiti za radostan život i nova prijateljstva. Majka Terezija je neprestano naglašavala ovaj problem „mrmljanja“, ne samo kod djece, već i kod odraslih pa i u samostanu! Na jednom mjestu Majka Terezija kaže: „Sestra koja mrmlja, ne može moliti. Mrmljanje je glavni uzrok razdora u zajednicama!“ A to isto vrijedi i za školu, odnosno razred; ako mrmljam, to znači da unosim nemir i razdor u svoju učionicu! Tko mrmlja, on će biti manje sposoban za učiti, mrmljanje će ga umoriti, neće imati snage za velika djela u svom životu! Zato, draga djeco, ako volite sebe, ali prije svega svoj razred, nemojte mrmljati, već budite radosni i ponizni, baš kao onaj dječak koji je sve stvari prihvaćao s radošću!

Fra Goran Azinović

Jelena Vasilić, VIII. a, OŠ fra Didaka Buntića Čitluk

Sara Zovko, V. r., OŠ Čerin

MAŠKARE, MAŠKARE, NAŠ JE DAN

Na veliku radost naših učenika i učitelja, danas su našu školsku zgradu, dvorište, i ono najvažnije - cijeli Čitluk, okupirale maškare.

Maštovito odjeveni, toliko kreativni i angažirani, naši maškari su u veseloj povorci krenuli ka srednjoj školi, gdje im se pridružila nekolicina srednjoškolaca te polaznici dječjeg vrtića.

Zasigurno najdojmljiviji dio bila je glavna čitlučka ulica, godinama pusta u dane karnevala, kojom su danas koračale raznovrsne razredne skupine, tematski namaškarane, što najbolje možete vidjeti na našim fotografijama.

Koliko lijep je ovaj događaj, najbolje pokazuje ponašanje građana, koji su oduševljeno pozdravljali i fotografirali povorku. Baš svi su zaustavili posao koji su tad obavljali kako bi uživali u prizoru!

Naša vesela karavana svratila se u Udrugu "Susret" na palačinke, a zatim se vratila u školsko dvorište, da stručni žiri odabere najmaštovitije razrede (što je doista bilo teško) te spali krivca za sve loše u protekloj godini.

Nakon revije svih sudionika, nagrade su osvojili Bojice Stadler (5.c) te Arapi (9.b) i Pogrebna povorka (7.c), koje očekuje jednodnevni izlet. Na samom kraju, na lomači se našla Jedinica – glavni krivac za sve loše u đlačkom životu! Da sve bude "po zakonu i transparentno", javno joj je pročitana optužnica, a potom je nestala u plamenu...

Iskreno se nadamo da je današnji događaj "kamen temeljac" karnevalskoga slavlja u našem gradu i već sad se radujemo narednome, koji će sigurno biti još bolji.

Na samom kraju moramo zahvaliti našoj pomoćnici ravnatelja, gospođi Božani Bevanda, koja je uspjela u realizaciji ove lijepe ideje.

Novinarska sekcija OŠ fra Didaka Buntića Čitluk.

MASKENBAL

OŠ Bijakovići & OŠ Čerin

Pokladni utorak, dan u kojem svatko može biti ono što poželi ... Vesele maškare i ove godine u našim školama ...

BOŽIĆNA PRIREDBA

u OŠ fra Didaka Buntića Čitluku

Učenici i djelatnici OŠ fra Didaka Buntića Čitluk svečanom božićnom priredbom zaželjeli svima sretno i blagoslovljene blagdane te ujedno obilježili završetak prvog obrazovnog razdoblja.

Kroz raznovrstan program, koji se sastojao od prigodnih recitacija, igrokaza, pjesme i plesa, provela nas je voditeljica Antea Šakota, učenica 8.c razreda. U ime ravnatelja, djelatnika i učenika, koji su ovaj svečani program pripremili, zaželjela nam je obilje radosti i obiteljskog zajedništva te da svjetlost badnjaka ugrije i obasja svako srce, kako bi se u njemu rodio mali Isus.

Novinarska sekcija

Humanitarna akcija OŠ Bijakovići

Učenici OŠ Bijakovići i ove su godine u predblagdansko vrijeme posjetili udrugu *Marijine ruke* i svojim *dobrim srcem* poklonili hranu koju su tijekom ovih dana prikupljali u svojim razrednim odjelima.

Novinarska sekcija

U OŠ fra Didaka Buntića Čitluk obilježen Dan ružičastih majica

27. veljače u Osnovnoj školi fra Didaka Buntića obilježen je Dan ružičastih majica. Učenici su na prigodan način obilježili ovaj dan likovnim radovima, literarnim radovima i simboličnim odijevanjem u ružičasto kao znak podrške prevenciji vršnjačkog nasilja. Mladi diljem svijeta obilježavaju Međunarodni dan prevencije vršnjačkog nasilja „Dan ružičastih majica“ posljednju srijedu u mjesecu veljači. Međunarodni dan borbe protiv vršnjačkog nasilja obilježava se od 2007. godine, kada je u kanadskoj školi zabilježen incident vezan za vršnjačko nasilje zbog dolaska u školu u ružičastoj majici. Sa zlostavljanim učenicom solidarizirale su se njegove kolege, a od tada, ružičasta majica postala je simbol borbe protiv vršnjačkog nasilja.

Novinarska sekcija

PARK & SHOP

Caramel bar

rođendanski paketi

DJEČJA IGRAONICA i ROĐENDAONICA uz stručni nadzor

U ponudi imamo 4 rođendanska paketa, ali se oni prilagođavaju i mijenjaju u skladu s vašim željama. Predlažemo da izaberete:

- **OSNOVNI PAKET** - uključuje 2 h igraonice, slatkiše, grickalice, sokove (gazirani i negazirani), šampanjac, pizze, ukrašavanje prostora, igre, pribor za jelo i piće;
- **SUPER PAKET** - uključuje OSNOVNI paket + torta + maskota + dječji koktel;
- **FUN PAKET** - uključuje 2 h igraonice, pizze, sokove (gazirani i negazirani);
- **GAME PAKET** - uključuje 1,30 h igraonice i sokove (gazirani i negazirani)

Proslava rođendana u dječjoj igraonici

Dječja igraonica i rođendaonica
Caramel bar
Industrijska zona
bb. Čitluk, Park Shop
Tel: 036/651-550

DAN ŠKOLE u OŠ Bijakovići

U ponedjeljak, 4. 2. 2019. proslavili smo Dan škole. Svi učenici i djelatnici okupili su se da zajedno slave sv. misu i pomole se za sve pokojne učeničke i nastavnike naše škole.

Kada je završila sv. misa, uputili smo se prema školi koja nam je širom otvorila svoja vrata da pogledamo priredbu koju su pripremili naši učenici zajedno s nastavnicima. Naša škola je proslavila 117. rođendan. Svi smo sjeli na svoja mjesta i čekali početak priredbe. Učenici četvrtih razreda zabavljali su nas raznim recitacijama, a mali su prvašići uz pjesmu otplesali ples koji je bio tako sladak da se svima svidio. Učenicima Glazbene škole koje su svirale klarinet i naš školski zbor oduševili su sve prisutne svojim pjesmama. Na kraju priredbe učenici SEKCIJA KREATIVACA I DOMAĆINSTVA darovali su svima prigodne darove. Svi smo krenuli svojim kućama sretni i zadovoljni.

Jedva čekam sljedeći Dan škole.

Miljenko Vasilj, 7. b, Novinarska sekcija

Šapičine avanture kod Marije

Danima sam čekala početak nastave, o tome sam stalno razmišljala. Došao je taj dugo očekivani dan - moj prvi dan u školi. Bilo je predivno. Kad sam ugledala učiteljicu, izgledala mi je kao divna dobra vila, a sva su djeca bila vesela i draga. Baš kad sam mislila da ne može biti bolje, učiteljica nas je iznenadila s divnim, mekanim plišancom-zekom. Kad sam ga ugledala, oduševila sam se i odmah ga zavoljela. Nazvala sam ga Šapica. Učiteljica je rekla da ga možemo nositi u svoj dom i da možemo provoditi vrijeme s njim.

Jedva sam čekala dovesti Šapicu doma. Kad sam došla taj dan kući, iznenadila sam svoju obitelj školskim plišancom. Šapica je taj tjedan bio član naše obitelji. Upoznala sam ga s tatom, mamom, braćom i malom sekom. Svi su bili presretni što je Šapica s nama, a posebno mu se obradovala moja mala seka. Šapica je s nama provodio vrijeme. Išli smo u šetnju, bili smo u kupovini, zajedno se igrali, družili ...

Jedan smo dan išli u igraonicu da se družimo s mojim prijateljima. Šapica je bio presretan, a i ja s njim. Šapica je spavao u mom krevetu. Snovi su mi bili ljepši sa Šapicom u zagrljaju.

Vrijeme nam je brzo prolazilo i na kraju je našoj avanturi došao kraj. Ali nisam bila žalosna jer mi je Šapica šapnuo da mu je ovo dosad bila najljepša avantura, a meni divna uspomena. Nadam se da će Šapica ponovno doći u moj dom i da ćemo skupa krenuti u nove avanture.

Marija Ćorić, 1.a OŠ Bijakovići

KNJIŽEVNIČKA PUTOVANJA

LOŠ PRIMJER

U školskoj dvorani za vrijeme književnoga susreta dvije su mlade učiteljice sjedile u zadnjem redu i poluglasno razgovarale. Gospođi knjižničarki bilo je zbog toga vrlo neugodno i sva se crvenila. Učiteljice su se zanijele i pričale kao da gosta uopće nije ni bilo. To je primijetio organizator Prosenjakovih putovanja, gosp. M., kome je to također jako smetalo pa je pozvao jednog učenika i rekao mu, ali tako da čuje i cijela dvorana:
- Molim te, idi i reci onim dvjema djevojčicama iz osmog razreda da prestanu brbljati! Istoga trena u zadnjem je redu nastala savršena tišina.

Božidar Prosenjak

MARENDA

Pisac *Divljeg konja* došao je u jednu osnovnu školu. Bio je upravo veliki odmor. Učenici i profesori spremali su se za književni susret pa su Prosenjaka za to vrijeme pozvali na kavu kod ravnatelja. Dok su prolazili kroz blagovaonicu u kojoj je jedna skupina djece još jela svoj obrok, Prosenjak im je dobio:
- Jeste li pojeli, *dečkovi*?
- Ja sam cura! - digla je glavu jedna učenica s kratkom frizurou.

PJESMA IZ MATEMATIKE

Književnik Božidar Prosenjak upitao je svog malog susjeda:
- Znaš li ti koju pjesmicu?
- Znam jednu iz matematike! - odgovorio je mališan.
- Ah da?... Takvu još nisam čuo!... Kakva je to pjesmica?
- Naučio ju je od moje sestre, a ona je profesorice iz matematike! - protumačila je djetetova mama.

Antun Glamuzina, V. r., OŠ Čerin

Ana Kikaš, IV. a, OŠ Bijakovići

Feelings and emotions

- a) hot
- b) excited
- c) cold

- a) shy
- b) hungry
- c) surprised

- a) happy
- b) shy
- c) angry

- a) in love
- b) sad
- c) shocked

- a) frightened
- b) sleepy
- c) lonely

- a) frustrated
- b) patient
- c) glad

- a) merry
- b) cheerful
- c) furious

- a) disgusted
- b) bossy
- c) satisfied

- a) brave
- b) bored
- c) hot

- a) comfortable
- b) surprised
- c) jealous

- a) sad
- b) optimistic
- c) relaxed

- a) scared
- b) joyful
- c) lonely

- a) shocked
- b) worried
- c) exhausted

- a) proud
- b) angry
- c) amazed

- a) happy
- b) jealous
- c) envious

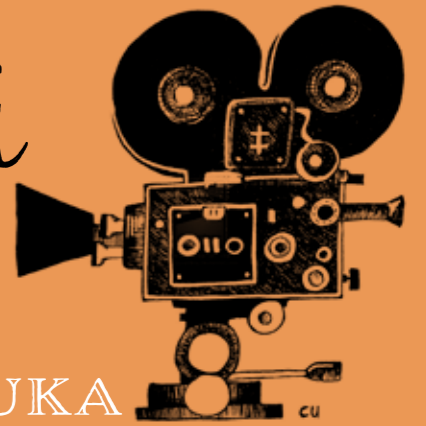

- a) excited
- b) comfortable
- c) bored

KEY:

1	COLD	(c)
2	HUNGRY	(b)
3	SHY	(b)
4	IN LOVE	(a)
5	SLEEPY	(b)
6	FRUSTRATED	(a)
7	FURIOUS	(c)
8	DISGUSTED	(a)
9	HOT	(c)
10	SURPRISED	(b)
11	SAD	(a)
12	SCARED	(a)
13	EXHAUSTED	(c)
14	ANGRY	(b)
15	HAPPY	(a)
16	BORED	(c)

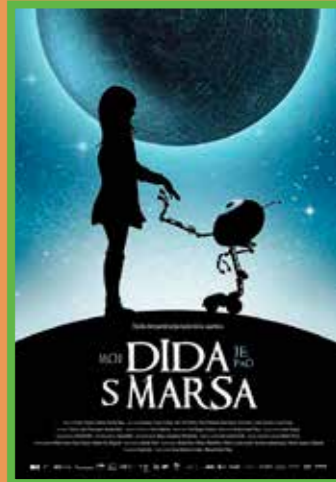
filmski kutak

PREPORUKA

MOJ DIDA JE PAO S MARSA

U jednom trenu život djevojčice Une se sasvim preokrene kada njenog djeda otmu vanzemaljci. U podrumu kuće slučajno otkrije da je djed i sam vanzemaljac čiji se brod davno srušio, a tu je ostao njegov pilot, mali mrzovoljni robot. Una i robot imaju manje od 24 sata da pronađu i spase djeda.

Čučkoljupci kuhaju

7 DAYS KOLAČ

Sastojci: 1L mlijeka
3 pudinga od vanilije
1 žlica gustina
1 margarin
200g šećera u prahu
300g plazme
100g čokolade za kuhanje (ili nutele)
2 velike vrećice kroasana 7 days
400ml hala-la
Malo mlijeka da se natopi plazma i 7 days
Umalo mlijeka razmutiti pudinge, gustin, šećer u prahu. Dodati u ostatok mlijeka i skuhati. Kad se fil ohladi, umatimo margarin i prepolvimo na dva dijela. Jedan dio ostaje žut, a u drugi stavimo čokoladu ili nutele.
Plazma namočimo u mlijeko i redamo na tacna stavimo žuti fil, kroasane, smeđi fil (preko smeđeg fila stavimo ostatok nutele) na kraju slag

Sanja Šimić

SANJA ŠIMIĆ, IV. a, OŠ Bjakovići

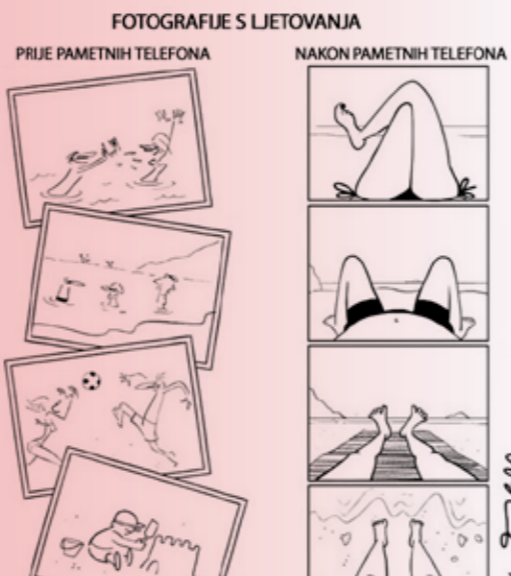
KUĆAK ZA RODITELJE

DOK SU RODITELJI NA MOBITELU djeca se osjećaju nebitno

Dragi moji roditelji, nije neka tajna da svi provodimo puno vremena pred razno raznim ekranima: mobitelima, računalima, televizijom... Ima to, naravno, svojih prednosti: povezanost i informiranost u svakom trenutku, zabavno je i opušta nas od svakodnevnog stresa. Ali svi ti ekrani su prava zamka: polako i sasvim nesvjesno postajemo ovisnici. Poneki uređaj je uvijek pri ruci, a obično istovremeno pratimo i nekoliko njih! Kako to digitalno doba i čuda tehnologije utječu na zajedničke trenutke s osobama koje su prisutne u našim životima, a posebice na trenutke koje provodimo s našom djecom? Često me zabrinjavalo to pitanje, ali svejedno sam i dalje trenutke sa svojim djetetom često provodila s računalom ili mobitelom pri ruci. Igramo se pa samo povremeno (čitaj: prečesto) provjerim novi e-mail, društvene mreže, nešto hitno za posao,... Moja kćer se nikad nije požalila na moje ponašanje, sve dok me jednog dana nije posramila.

Bila je to sasvim obična večer. Sjedile smo na podu i igrale "Čovječe, ne ljuti se!". I taman kad je igra bila najnapetija i trebalo se razriješiti pitanje tko će kome pojesti pijuna, a ja sam nestrpljivo čekala da moja suigračica baci kockicu, ona mi je mirno rekla da pričekam da provjeri e-mail. Uzela je moj stari mobitel (koji ne radi :D) i potpuno me ignorirala dok nije završila. Onda mi je rekla da mora samo nešto hitno odraditi pa ćemo nastaviti igru. A ja? Ja sam ostala začuđena i tužna vidjevši presliku svog ponašanja u odrazu djeteta. **Djeca stvarno zatvaraju uši za savjet, ali dobro otvaraju oči za primjer.** Samo što ovo nije bio primjer koji sam željela dati. Odmah sam krenula analizirati svoju "ovisnost" i shvatila da prečesto prekidam igru zbog mobitela i prečesto pričam s djetetom dok mi je pogled na računalu.

Velika studija koju je tvrtka AVG Technologies provela na preko 6,000 djece u dobi između 8 i 13 godina u Brazilu, Australiji, Kanadi, Francuskoj, UK, Njemačkoj, Češkoj i SAD-u, pokazala je da se 32 % djece osjeća nebitnima kad njihovi roditelji koriste mobitele za vrijeme jela, razgovora, gledanja televizije i igranja izvan kuće. Uz to, 54 % djece smatra da njihovi roditelji provode previše vremena na mobilnim telefonima. Djeca su također rekla da se moraju natjecati s

tehnologijom za pažnju svojih roditelja.

Tony Ancombe iz tvrtke AVG Technologies je naglasio kako je važno da roditelji svojoj djeci budu dobri modeli jer i ona sve više koriste mobilne uređaje: "Budući da djeca počinju koristiti mobilne uređaje u sve ranijoj dobi, jako je važno da im kod kuće počnemo usadivati dobre navike. Djeca od nas uče o svemu ostalom, pa je prirodno da će tako biti i s korištenjem mobitela", izjavio je Ancombe, svjestan koliko roditeljima može biti teško odvojiti se od mobitela kod kuće. Nadam se da će vas ovi retci preuzeti sa stranice missMAMA potaknuti, ne samo na razmišljanje, nego i na ozbiljno „uklanjanje“ ekrana barem dok komuniciramo i družimo se jedni s drugima u našim obiteljima. Jer djetinjstvo, radost i igre tako brzo prođu!

Pripremila: Paula Tomić

VAŽNOST PRIJATELJSTVA

STRIP

Ilustracija: Mara Tomić, VIII. b,
OŠ Ruđera Boškovića, Grude

Prelazak

Mišica Klara je davno, davno počela raditi u jednoj školi za male miševе. Još kao mlada djevojka. Tek je bila završila studij.

Ulazila je prvi put u učionicu puna treme, straha, bojazni... Kako i ne bi kad su miševi koje je poučavala bili svega sedam-osam godina mlađi od nje. Oni su bili završni razred, a ona je tek zakoračila u dvadesete.

Njena garderoba prije rada u školi počivala je najviše na farmericama, pamučnim majicama, teniscama, a sad je zbog ozbiljnosti posla i pravila odijevanja morala "uskočiti" u lijepe, elegantne kostime za miševе i odijela kao i odgovarajuće cipele na visoku petu. To joj je bilo jako neobično. Preko noći se morala preobraziti iz opuštene, mladenačke mišice neopterećene ponašanjem i odijevanjem u mladu, elegantnu mišju nastavnicu.

Pomno se pripremala za nastavu. Željela je biti spremna za sva pitanja svojih učenika, željela im je prenijeti znanje koje je ponijela sa studija. Željela ih je poučiti. Bila je radoznala, aktivna, puna energije pa je domalo željela i nešto novo raditi s malenim miševima. Otkrila je, naime, da se većina njih posebno iskaže i zabljesne na satima nekih izvannastavnih aktivnosti. Tome je počela pridavati veliku pozornost jer nisu svi mališani mogli doći do izražaja u razredu, ali bi u manjim skupinama izrazili sav svoj talent i posebnost.

Posebno je uživala u ulozi razrednog starješine. To joj je bila velika čast i odgovorno se skrbila za svoj razred.

Uživala je i u odnosima sa svojim kolegama, ostalim nastavnicima miševima. Bila je to malena škola i svi su bili povezani. Znali su skoro sve jedni o drugima. Pomagali su se međusobno u svim životnim situacijama. Radovali su se zajedno sretnim događajima u svojim mišjim životima. Imali su puno duha, stalno bi se šalili, prepričavali razne zgode i nezgode iz nekih prošlih vremena. Bili su tu jedno za druge. Kao jedna velika mišja obitelj. Nekad bi se i porječkali, došlo bi do sukoba mišljenja. Ali bi se to brzo prebrodilo jer su bili okrenuti jedni k drugima. Nisu znali drugačije.

I tako su prolazile godine. Mišica je sazrijevala, izgrađivala se

(Iz pera urednice)

u svom poslu. I svaki bi dan s radošću išla u svoju školu jer je znala da će uvijek doživjeti nešto lijepo, nešto što će je oraspoložiti.

A onda se broj učenika počeo smanjivati. Miševa je bilo sve manje i manje. Nije se znao točan razlog. Uskoro mišica Klara više nije imala kome predavati. Jedino rješenje je bio prelazak u drugu, veću školu koja je brojala puno miševa i gdje bi Klara imala dovoljan broj sati i mogla neometano raditi.

Znala je mišica da mora preći, ali joj je u srcu bilo teško zbog svojih kolega i kolegica s kojima je provela pola života, dijelila i dobro i zlo, stvorila brojne uspomene...

Prešla je u drugu školu. Sve se činilo isto, ali nije bilo isto. Nedostajalo joj je ono što je ostavila, ali je znala da nema izbora. Život je odveo u drugom smjeru, vjerojatno s nekim dubljim razlogom. Prilagodbu je teško proživljavala, iako to nije pokazivala. Znala je da mora biti hrabra, stisnuti čvrsto zube i kročiti tim putem.

Znala je i kako vrijeme puno toga donosi. Nadala se kako će s vremenom i u novim kolegama miševima naći prijatelje, oslonac...

Možda ne u svima, ali bar u nekima. I kako će i tu stvoriti toplo okruženje oko sebe. U životu uvijek moraš biti pozitivan, a ona je to bila. I hrabar! I kada dođu neke promjene, gledati naprijed i očekivati dobro! U srcu je zauvijek ponijela prve godine svoga rada i u onu malu mišju školu punu topline. Gdje je naučila sve što je sada znala. I o predavanju, i o radu s učenicima, i o međumišjim odnosima. Posebice o brizi jednog miša za drugog, o potpori koju mu može dati dok prolazi neku tešku životnu situaciju. O tome kako ti i kolega s posla može biti kao član obitelji; topla ruka, čvrst oslonac kad je potrebno.

To je nešto najljepše što je doživjela u toj školi! A humanost se teško zaboravlja!

Jasna Ćorić

UČENICI ISTRAŽUJU

NAJTOČNIJI SAT

Najtočniji sat na svijetu je atomski sat! To je sat na bazi cezija, koji koristi elektromagnetsko zračenje.

On čak preciznije mjeri vrijeme od rotacije Zemlje i kretanja zvijezda. Bez njega ne bi bio izvediv ni GPS, navigacija bi bila otežana, položaji planeta se ne bi mogli određivati tako precizno, ne bi bilo moguće tako precizno planiranje svemirskih letova...

Prvi atomski sat je napravljen 1955. u Velikoj Britaniji, a od tada je njegova izrada toliko napredovala, da se smatra jednim od najpreciznijih uređaja koje je čovjek napravio u svojoj povijesti. Najtočniji sat na svijetu nalazi se u Nacionalnom institutu za standarde i tehnologiju, u Coloradu. Najnovija generacija atomskih satova ima najveću grešku od 1 sekunde u 30 milijuna godina!

NAJZABAVNIJI MOST

Pariški arhitekti su predložili izradu neobičnog mosta koji bi, na jedinstven način, omogućio prelazak preko rijeke Siene. Most je na napuhavanje i opremljen je ogromnim trampolinom koji omogućuje preskakivanje. Trampolin ima promjer 30 metara, a da biste prešli preko rijeke morate odskakutati preko tri takva trampolina. "Čini nam se da Pariz već ima mostova i prolaza potrebnih za prijelaz cestovnih vozila i pješački promet. Naša je namjera pozvati sve posjetitelje i stanovnike da se upuste u noviji i zabavniji put preko vode." - izjavili su arhitekti. Uzduž rijeke Siene već ima 37 klasičnih mostova, a ovaj most bi bilo nešto sasvim jedinstveno ne samo u Francuskoj, već i cijelom svijetu.

www.cocotours.ba

Coco Tours
MEDJUGORJE

email: nikola.karacic@tel.net.ba / cocobus12@gmail.com
mob: 00387 63 320 677

Trasferimenti Transfers Escursioni Excursions
Viaggi Trips Rent-A-Car

FRANJEVCI

“Svevišnji, svemožni, Gospodine dobri, tvoja je hvala i slava i čast i blagoslov svaki. Tebi to jedinom pripada”
(Pjesma stvorova- Franjo Asiški)

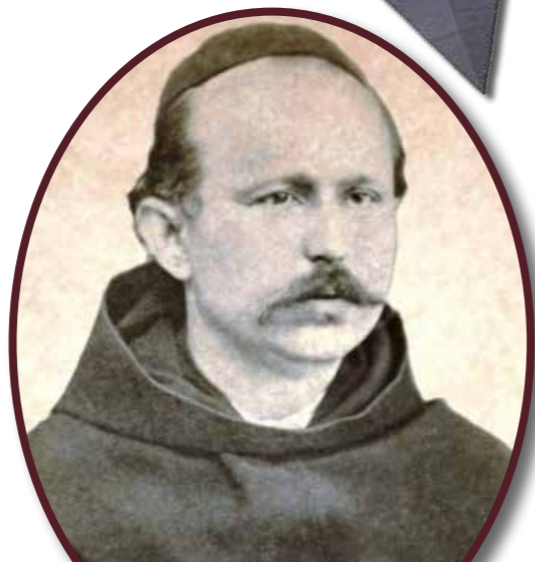

Fra (don) Franjo Milićević

Stoljećima se hrvatski narod u Hercegovini borio za svoj identitet. Franjevci su kao nositelji kulture i pismenosti imali veliku ulogu u očuvanju hrvatskog identiteta. Jedan takav franjevac je bio i fra Franjo Milićević, „apostol hrvatstva i čelik karakter“.

Fra (don) Franjo Milićević je jedna od najvažnijih osoba u drugoj polovici 19. stoljeća u Hercegovini. Rođen je 10. listopada 1835. godine u Donjem Velikom Ograđeniku, po krsnom imenu Marijan. 1842. godine se s obitelji preselio u Mostar gdje u fratara pohađa osnovnu školu. U sjemenište na Široki Brijeg odlazi 1852. godine, a 1855. oblači franjevački habit dobivši redovničko ime fra Franjo. Studirao je filozofiju i bogosloviju u Italiji. Za svećenika je zaređen 1860. godine. Prekida studiranje zbog rata u Italiji, svraća u Dubrovnik kod franjevaca Male braće, ali ga ubrzo franjevačko starješinstvo pozva u Hercegovinu na dužnost. Bio je svećenik u Veljacima, ali i učitelj. Odatle prelazi u Gradniče na dužnost kapelana koju obavlja 1863. i 1864. godine. Potom je bio župnikom na više mjesta u Dalmaciji, a 1871. godine se vraća u Mostar na poziv biskupa fra Anđela Kraljevića sa svrhom da se otvori tiskara, a da fra Franjo bude njezin ravnatelj. Fra Franjo rado pristupa novoj dužnosti. U Mostaru (Vukodol) 1872. godine se otvara Tiskara katoličkog poslanstva, a na čelu tiskare je fra Franjo Milićević. To je bila prva hrvatska tiskara u BiH. Fra Franjo je marljivo radio u tiskari. Biskup fra Anđelo Kraljević i fra Petar Bakula savjetovali su fra Franji Milićeviću da prvu svoju tiskanu knjigu **Pravopis** namjeni katoličkim učionama čiji se broj u Hercegovini godinama povećavao. Tom knjigom fratri su stavili naglasak na poznavanje jezika. Djelujući i radeći u Italiji i Hrvatskoj fra Franjo se pobliže upoznao s hrvatskim narodnim prepородom i prijekom potrebom prosvjetiteljstva u svome narodu.

Uz pastoralni rad, fra (don) Franjo obavlja i niz drugih poslova kulturno – prosvjetne naravi. Bio je učitelj, napisao je prve pučkoškolske udžbenike (bukvare, gramatiku talijanskog jezika), utemeljuje tiskarstvo i izdavaštvo u Hercegovini. Pokreće novinsko - publicističku djelatnost

(Hercegovački bosiljak, Novi hercegovački bosiljak, Glas Hercegovca, Osvit).

Usprkos organizacijskim i tehničkim teškoćama te nametnutim cenzurama i zabranama rada, hrabro je kročio stazama prosvjećivanja svoga naroda. Od 1880. do 1920. u glavnom gradu Hercegovine povremeno je izlazilo dvadesetak glasila i tiskano oko 600 knjiga.

Fra (don) Franjo Milićević je umro u bolnici u Mostaru 8. veljače 1903. godine. Pokopan je na groblju Šoinovac, a na nadgrobnoj ploči stoji zapisano:

„Pod ovim kamenom otkinutim s hercegovačke hridi leži don Franjo Milićević, apostol hrvatstva i čelik karakter komu Glas Hercegovca raznese i sačuva slavu i harno ime hrvatskomu narodu.“

prof. Željka Miletić

Lana Ševo, IV. a, OŠ Čerin

Ivan Čorić, 5 g.

Kristijan Džeba, VI. b, OŠ Bjakovici

Paula Pehar, VII. a, OŠ fra Didaka Buntića Čitluk

Marija Dodig, VIII. a, OŠ fra Didaka Buntića Čitluk

Literarni kutak samo za prijatelje Čučka

STRUČAK LJUBIČICA ZA VALENTINOVO

Što se više primiče dan Valentinova djedova miljenica Iva sve je nekako užurbanija i nestrpljivija. Kao da je nešto muči. Zapazio je to njeno nemirno stanje djed Ilko. Pustio je djed da mu se ona sama obrati za pomoć, praveći se da ništa ne primjećuje.

- Djede, Ilko, znadeš li ti koji se važan datum primiče, a ti ništa ne poduzimaš? Sjediš tu u kutu, gledaš TV i stalno pušiš tu svoju drvenjaru - kao ljutito će djevojčica.

- Pa, valjda znam koji sljedeći dani dolaze po redu. Znam da veljača ima 28 dana i da je najkraći mjesec u godini. Osim toga, veljača je najdosadniji mjesec u godini. Stalno pada kiša ili zapuše studena bura, a onda me muči ova moja prokleta reuma.

Pretvara se djed na ne zna na što djevojčica cilja.

- Nije to, djede, nego znaš li da je prekosutra Dan zaljubljenih - Valentinovo? Trebali bismo nas dvoje obradovati baku i mamu nekim prikladnim poklonom.

- A, to te muči. E, moja Ivo, Valentinovo bi trebalo biti svaki dan, a ne samo jedan dan u godini. Star sam ja za takove stvari, za darove. Znadeš li ti, Zlatka moja, da je moja mirovina veoma mala i da ne mogu kupovati nikakve darove.

- Ipak, djede, mogli bismo naći načina da pokažemo pažnju prema baki i mami. Hajde, smisli nešto.

- Dobro, Ivo. Evo, ovako ćemo. Sutra ćemo uraniti i otići u Pristranak u našu Dubravu. Vidio sam da su se visibabe i ljubičice počele provirivati ispod grmlja. Ubrati ćemo nekoliko stručaka ovoga prekrasnog proljetnog cvijeća i posaditi ga u vaze. Vjerujem da će se obradovati ljubičicama.

Tako su i učinili. Ivina mama i baka bile su jako zadovoljne darovima, a što su dokazale i velikom tortom i kolačima koje su iznijele na stol poslije ručka, za Valentinovo.

Emil Raspudić

MASKENBAL

U veljači sve se žari od veselih maski i ostalih stvari. Baloni, pomponi, trube i pjesma, sjajna odijela, široka i tijesna. Perje i šminka, točkice i pruge, nasmijana lica i noge duge. Šareni kostimi, cika i vreva, nosovi crveni i nonjići drveni. Svugdje se čuje bubnjeva bat na gradskom trgu odzvanja sat. Bit će ludo i na ovom balu. Svi se vesele maskenbalu!
MILENA JUKIĆ BANDIĆ

ŠVAGO

(priča u dva dijela)
I. DIO

Nakon što sam obavio posao u jednoj zagrebačkoj knjižnici na zapadu grada Zagreba uputio sam se uronjen u misli prema mjestu na kojem sam ostavio kola. Kad sam podigao glavu ugledao sam kako iz mnoštva prema meni dolazi čovjek kojega valjda jedinoga na svijetu nisam želio sresti. Pamtio sam ga iz školskih dana kao dječaka problematičnoga ponašanja. Nikad nisi znao kakva će ti se neugodnost dogoditi kad si se našao u njegovoj blizini. Izrugivanje, tučnjava, otimanje stvari, psovke i grubosti svih vrsta. Naravno, nije on to činio sam. Za njim bi se brzo pavela grupica dječaka koja se na sličan način zabavljala, nasrćući na slabije, na mlađe, na djevojčice, ili ako si na njih naletio sam. Svakoga dana

putem do škole i na povratku kući trpjeli smo njihov teror. Ali Švago je bio najneugodniji. Zato mi je njegov lik ostao u živom sjećanju kao mrska sjena. I kud baš da sada naletim na njega!? Iстина, prošle su od tada mnoge godine, ali...

Okrenuo glavu i pravio se da ga ne vidim. Ali, uzalud. Švago me prepoznao i probijao se prema meni. Na licu mu se vidjelo zadovoljstvo što me je sreo, ali ne i meni. Pitao sam se, je li od njega moglo postati išta drugo osim problematičan čovjek, odbranac, ništarija ili pijanac koji se sada nada da će u susretu sa mnom iskamčiti besplatno piće. Nije me iznenadilo kad me je pozvao na pivo.

Progutao sam knedlu i pristao, računajući da ću ga se na taj način najbrže otarasiti. Platit ću mu to pivo i uz neki izgovor nestati.

U kafiću me međutim dočekalo iznenađenje. Švago je za sebe naručio kavu:

- Ne pijem alkohol, - ispričao se kao da mu je zbog toga bilo neugodno. - Pravilo službe! Znaš, radim na željeznici. Ja sam strojovođa!... Vozim lokomotivu. Sigurno si vidio onu ogromnu željeznu mrcinu? Za pola sata preuzimam službu tu, na Zapadnom kolodvoru.

U meni se probudila znatiželja pa sam ga upitao:

- Kakav je osjećaj voziti tako ogroman stroj?

- Radim taj posao već osamnaest godina, ali ne mogu više. Odlučio sam ga napustiti...

- Zašto? U čemu je problem? - iznenadila me odlučnost u njegovu glasu.

- Kad se dogodi nesreća ili se netko baci pod vlak, a ima baš takvih samoubojica, onda ja moram zaustaviti vlak, izaći van i

SNJEGOVIĆ I VISIBABA

SNJEGOVIĆ:
Visibabo, visilice,
daj podigni bijelo lice!

VISIBABA:
Onda više nisam ta,
VISI-BABA to sam ja.

SNJEGOVIĆ:
VISI jesi, al' ne BABA,
dadoše ti ime džaba,
u kratkome svom životu
još ne vidjeh tu ljepotu.

VISIBABA:
Nije uvijek do izgleda,
pa i ti si sav od leda,
a iz tvojih grudi grije,
toplo srce led ti krije!

Niveska Juraga-Kovačev

tražiti od vagona do vagona dok pod kotačima ne nađem žrtvu. A to je strašno! Ne mogu više podnijeti... Zato tražim drugi posao.

- Koliko puta ti se to dogodilo otkad si u službi?

- Možda sedam, a možda i dvanaest puta!... Nastojim zaboraviti! - odgovorio je i osjetio sam da je Švago htio promijeniti temu razgovora.

Konobar nam je donio piće, a ja sam se uhvatio za novčanik, ali mi je on zadržao ruku:

- Pusti da ja ovo platim. Ja sam tebe zvao! Ne brini se, dobro zarađujem!

Uljudan i ozbiljan ton kojim je govorio i duboki mir koji je zračio iz njega doveli su me do pitanja imam li pred sobom onog istog Švagu kojega poznajem iz djetinjstva. Ali, nisam se varao! Isto lice, isto tijelo, isti pokreti. Sve je bilo isto, a opet... Ispred mene je stajao civiliziran čovjek, usudio bih se reći istesan u tako izvrsnoj radionici ljudskosti, da sam na trenutak pozavidio što nisam kao on. Kakav preokret! Nikakve vulgarnosti u govoru, ni traga od psovke, čistoća u očima... Pogled mu je bio blag, kretnje smirene, muškarac u svakom pogledu, staložen, pa čak i više od toga, produhovljen. Čovjek u čijoj sam se blizini osjećao ugodno.

- Pa dobro, što se s tobom događalo svih ovih godina otkad se nismo vidjeli? - prošlo mi je pitanje preko usana, jer nisam mogao izdržati. Što je u njemu izazvalo toliku promjenu?

Nasmiješio se i kratko ušutio. Imao sam osjećaj kao da je uronio u neku veliku dubinu, u neki drugi svijet daleko od ovoga. A kad se opet vratio u stvarnost kratko je uzdahnuo. Njegove oči gledale su me toplo, prijateljski i tiho je započeo: *NASTAVLJA SE!*

Božidar Prosenjak

Sv. Franjo u Hrvatskoj dobar brat protivni vjetar

Unuk Jasko i Povjesničarov unuk redovni su na Frami. Sastanci su se franjevačke mladeži naizmjenice održavali u mravinjaku i na Povjesničarovom grabu gdje on stanuje i vječito cvrči. Oni su i najbolji đaci u razredu. Uvijek dobivaju neke nagrade, uvijek su po nekim tečajevima, gonjaju i neke sportove,

- Ja unuka vidim svako treći dan!

Jada se djed Jasko koji ga neizmjerljivo voli. No, ova njihova kazivanja o životu sv. Franje jako su ih opet zbližili. Kao kad je Jasko tek prohodao, kad ga je djed svaki dan vukao do Povjesničara.

- Dobro, Jasko, kad ste vi to sve naučili?!

- Djede, nas dvojica vodimo povijesnu sekciju na Frami i tu smo mi to naučili. Tu mi i drugim framašima iznosimo razne referate iz povijesti crkve, povijesti franjevača, o životu sv. Franje i sv. Klare.

- Tako mi reci. Vidim, vi to k'o vodu . . .

- I od tebe sam djede naučio i od Povjesničara. Vi ste nama ulili tu ljubav prema povijesti i znanju uopće.

Usput razgovaraju Jasko i njegov unuk dok idu Povjesničaru. Tamo ih je čekala kava, za unuke je čaj od lipe, a Povjesničarova žena im je uz milozvučno cvrčanje podarila i domaće kolače. Slasne, ne pitaj.

Čim su djedovi srknuli prve gutljaje kave koja ih je razgaljivala, krenuo je unuk Jasko:

- E, danas ćemo Vam ispričati nešto vrlo zanimljivo. Nešto što je sv. Franju nepovratno vezalo s našim mravinjacima i našom zemljom . . .

- Misliš Hrvatskom?!

Upita djed Jasko iskolačenih očiju.

- Da, upravo s Hrvatskom!

Odgovori mu Povjesničarov unuk.

- Bila je 1212. godina. Papa je Julije II. najavio petu križarsku vojnu. Sv. Franjo na ulicama Asiza svaki dan sluša papinske tekljice kako viču i kako skupljaju vitezove za boj. Za sveta mjesta koje otomanska plemena osvajaju i obeščašćuju. Pomislio je sv. Franjo: Kako bi dobro bilo njihova Sultana obratiti da vjeruje u Krista pa će on sam čuvati sveta mjesta i neće toliki ljudi morati ići od svoje kuće i ginuti. Uzeo je jednoga brata, brata Morika i krenuo put Ancone. Tu se teškom mukom, jer nisu imali novaca za platiti kartu, ukrcao u jedrenjak koji je plovio prema Siriji.

- No, sad nastavi pripovijedati unuk Jasko, nije sve teklo kako je sv. Franjo zamislio. Na Jadranu na njihov jedrenjak udari velika morska oluja. Trajala je danima i prijetila ih potopiti. Protivnim vjetrovima, brat je Franjo na svom jedrenjaku pristao na hrvatsku obalu. Tako je jedrenjak spašen i svi na njemu sačuvali živu glavu. Koliko je Franjo ostao u Hrvatskoj, u kojem je mjestu jedrenjak pristao bačen olujom, nitko živ ne zna. Ostao je do kasne jeseni, možda i zime, no iste se godine vratio u Italiju, čim je našao neki jedrenjak. A u kojem je gradu bio, e to je veliko pitanje.

- Svi hrvatski gradovi na obali od Dubrovnika do Rijeke i dalje tvrde da je bio kod njih. Nastavlja Povjesničarov unuk.

- Važno je da je bio u Hrvatskoj i da je to zapisano u njegovom prvom životopisu davne 1228. godine. A to je zapisao fratar fra Toma iz Celana. Već je 1214. u Trogiru sagrađen prvi franjevački samostan. Sv. Franjo, jedan od najvećih svetaca Katoličke Crkve, bio je u listopadu 1212. godine zasigurno u Trogiru. Sa svojim je bratom Morikom osvojio srca Hrvata, mladih Trogirana. Mnogi su odmah poželjeli živjeti kao i on. Franjo im je obećao poslati iz Asiza svoju braću. I poslao ih je očito jako brzo, jer su ni dvije godine nakon njegova pohoda u Trogiru sagradili franjevački samostan. Trogirski plemić Desa Lučić podario je zemljište i potporu za samostan i crkvu „manjoj braći“, što je čitko i zapisao u svojoj oporuci. Tu je i danas župna crkva

S ovim kuponom u knjižari ALFA na sve knjige iz
Alfine biblioteke Knjige za mladež ostvarite popust od 20%

ALFA
MOSTAR

Gospe od Anđela, a i prva je posvećena baš Gospi od Anđela. A sve u čast Gospe od Anđela u Asizu, koju je Franjo neizmjerljivo volio i smatrao svojim jedinim vlasništvom.

- Eto, tako je sv. Franjo u prvu zemlju iz svoje rodne Italije došao u Hrvatsku.

- I prvi samostan van Italije osnovao je u Hrvatskoj.

Mudro zaključše dvojica unuka, Jasko i Povjesničarov unuk. Jasko i Povjesničar ponosno su ih gledali i još bili pod dojmom svega što su im ispričali.

- Bože moj, hvala Ti i slava. Mi nekako uvijek među prvima, kad se tiče ove svete vjere Isusove.

- Tako je moj Jasko, doda Povjesničar. Nije mala stvar da tako veliki svetac, sv. Franjo, najveći na svijetu, prvo nakon svoje rodne Umbrije i Italije nogom stupi na tlo Dalmacije naše i Hrvatske. E, fala Ti, dragi Bože, na tom daru.

- I da prvi samostan, koji je van Italije, maloj braći bude baš u Hrvatskoj. I u našem Trogiru. Pa ni to nije mala stvar. I to prije punih osam stotina i više godina.

- I vidiš ti, moj Jasko, naši su plemići, knezovi, naši kraljevi uvijek pomagali da se crkve grade, da se samostani grade. I sva im imena imamo sačuvana po našim crkvama. Sve se to našlo arheološkim istraživanjima. I koliko još toga krije ova naša lijepa i sveta zemlja.

Unuci su gledali s ponosom svoje djedove i slušali ih. Znali su oni ovo o sv. Franji, ali nisu to tako široko i duboko vidjeli, kao njihovi djedovi. To da je prva zemlja u koju Franjo dolazi Hrvatska i da je prvi samostan koji On osniva van Italije opet u Hrvatskoj. Sada je obojici bilo jasnije zašto se toliki gradovi po obali bore za to, da je baš bio kod njih.

- A, djede, upita Povjesničarov unuk, tko je prije fratara držao vjeru kod Hrvata?!

- E, dobro pitanje. Ja mislim da se sv. Franjo svratio ovdje u Hrvatskoj benediktincima. To su redovnici svetoga Benedikta iz 6 stoljeća. On vam je otac ove naše Europe. Temelji su cijelog našeg kontinenta, naše stare Europe na kršćanskim zasadama koje je gajio sv. Benedikt sa svojim redovnicima: Ora et labora – moli i radi!

- Tome se današnji naraštaji opiru. Ali je to tako.

- Tako i nikako drukčije. Sve što Europa kulturno ima, ima zahvaliti kršćanstvu i Kristovoj Crkvi.

Opet su se unuci gledali značajno i bilo im je drago da će mnoge ove stvari moći iznijeti na svojoj povijesnoj sekciji.

- I, nešto ću ti, Povjesničaru, iskreno reći. Dobro da na Jadranu puhnu onaj protivni vjetar, mislim oluja.

- Da ne bi protivnog vjetra, ne bi Ti sv. Franjo bio u Hrvatskoj. A, jer je on sve zvao bratom i sestrom, i mi ćemo tog vjetra prozvati: Dobar brat protivni vjetar.

- Dobar, ne pitaj!

Cvrčak povjesničar

Intervju

KATARINA PRUSINA

NOVA DRŽAVNA PRVAKINJA BIH NA 60 m PREPONE

U organizaciji Atletskog kluba Zenica u Zenici, 2. i 3. veljače 2019. godine, održano je državno prvenstvo u atletici, u dvorani za starije kategorije. Natjecanje je održano u tri starosne kategorije, mlađe juniore, starije juniore i seniore, gdje su prvi dan održana trčanja na 60m i 60 m prepone, a drugog dana skokovi u dalj i troskok. Nova državna prvakinja na 60m prepone postala je Katarina Prusina iz Osnovne škole Čerin (IX.a). Katarina je još, na ovom natjecanju, osvojila drugo mjesto u troskoku i treće u skoku u dalj gdje je bila najuspješnija atletičarka s tri državne medalje.

Skoliko si godina počela trenirati?
Počela sam trenirati kad mi je bilo deset godina.

Kako se zove klub u kojem treniraš?
Treniram za Atletski klub Brotnjo.

Koliko si medalja do sada osvojila i koliko si puta osvojila mjesto državnog prvaka?
Do sada sam osvojila 34 medalje. 4 puta sam državna prvakinja.

Koja ti je najdraža disciplina?
Imam ih više, ali bih jednu izdvojila, a to su prepone.

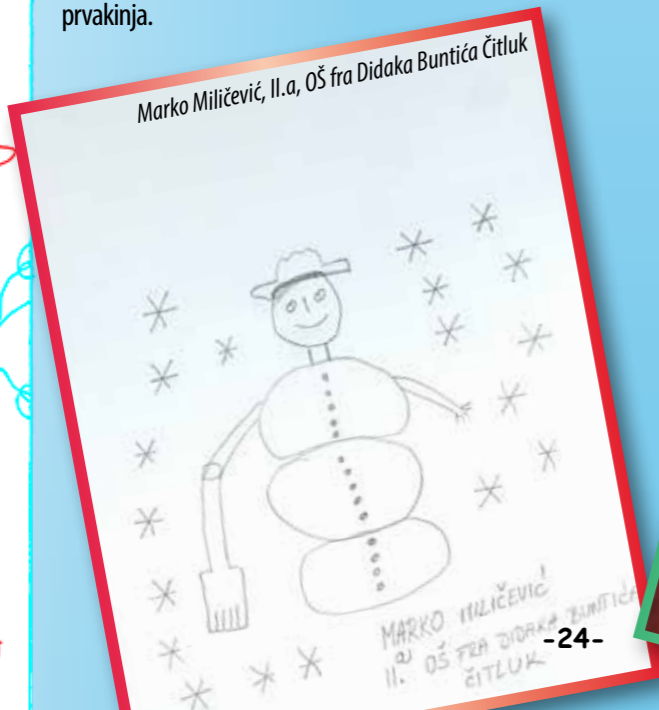
Jesi li ikada mislila odustati i zašto?
Jesam, kad sam se upisala i trenirala jednu godinu odlučila sam se ispisati i odustati. Tada je trener rekao mome tati da se vratim jer sam jako nadarena za atletiku. Vratila sam se i sada mi je drago što sam se vratila ...

Jesi li razmišljala o atletici kao o svom budućem profesionalnom zanimanju?
Svakako ću nastaviti trenirati. No, iako mi je atletika vrlo draga, imam i druge planove za svoju budućnost.

Tko ti je uzor u atletici?
Bivši atletičar Usain Bolt.

Sekcija „Zidne novine“, OŠ Čerin

Sara Barbarić, IV. a, OŠ Čerin

Italiano per bambini

Pripremila: Jadranka Lasić

Cartina dell'Italia con le maschere di Carnevale

Crtamo i pišemo

MOJE MJESTO

MOJE RODNO MJESTO JE MEĐUGORJE. IME JE DOBILLO PO POLOŽAJU- MEĐU GORAMA. POZNATO JE PO CIJELOM SVIJETU ZBOG GOSPINIH UKAZANJA. TISUĆE LJUDI GA POSJETI SVAKOG MJESECA I BAŠ TU PRONAĐE MIR. MOJE MJESTO IMA DOSTA PRIRODNIH LJEPOTA KOJE SE NAJBOLJE VIDE S KRIŽEVCA. UREDNI VINOGRADI, MIRIS SMILJA, LAVANDE I SMREKE OSJETE SE POSVUDA. IPAK, POSEBNO JE LIJEPA CRKVA SV. JAKOVA KOJU I JA RADO POSJEĆUJEM. JAKO PUNO VOLIM SVOJE MJESTO I SRETAN SAM ŠTO SAM ROĐEN OVDJE.

IVAN SOLDO, V. b, OŠ BIJAKOVIĆI

UVIJEK MORAMO RAZVIJATI SOPSTVENI OSJEĆAJ ZA TOLERANCIJU

Mnogi su se od nas već susreli s nekim drugačijim. No, kako smo se tada ponašali? Svijet, nažalost, nije savršen. Nemaju svi jednake životne uvjete, nemaju svi toplu i lijepu odjeću, ne mogu svi u školu...

Ali mi ih trebamo tretirati jednako. Trebamo ratumijeti, prihvaćati, voljeti nekoga - ne zbog materijalnog stanja, nego zbog njega samoga. Svatko nosi svoj križ. Zbog toga ne treba ismijavati nikoga ni omalovažavati. Naprotiv, treba mu pomoći nositi taj križ. Trebamo pružiti potporu, a ne se smijati nečijoj mucu. Ne biste vjerovali koliko znači jedna topla riječ u moru zlih komentara. Takvim djelima gradimo sebe kao čovjeka. Čovjeka koji razumije, suosjeća, voli...

I nikada ne treba prestati s tom gradnjom jer čitav život učimo. Svaki novi dan ima i novu pouku.

Ljude drugačije od nas treba prihvatiti, treba im pružiti ljubav, a ne zle riječi.

Tolerancija! Nikad ne dopustimo sebi da je izgubimo jer bez nje ne vrijedimo.

Bog gleda našu dušu, a tolerancijom je obogaćujemo.

Ljudska ljepota se ne krije u odjeći, novcu... Krije se u našem ponašanju. Ako želiš vidjeti kakav je čovjek doista, ne gledaj kako se ponaša prema sebi jednakima, nego prema onima koji su drugačiji od njega.

Stalno gradimo osjećaj za torenciju jer tako gradimo sebe!

Mara Doko, 9.b OŠ fra Didaka Buntića Čitluk

Marijana Soldo, IX. b, OŠ fra Didaka Buntića Čitluk

Crtamo i pišemo

Moje putovanje u Svetu Zemlju

Prije dvije godine sam s mamom putovala u Svetu Zemlju. Putovali smo s grupom od šesnaest hodočasnika. Bilo je to moje prvo putovanje avionom. Krenuli smo iz Zagreba i sletjeli smo na aerodrom u Tel Aviv. Posjetili smo: Nazaret, Jeruzalem, Jafu, Galilejsko jezero, Mrtvo more, Betlehem, Haifu i druga mjesta Isusova djelovanja. Naučila sam mnogo o svojoj vjeri. Najviše mi je ostala u sjećanju deva koju sam čak i zajahala. A najljepša dva mjesta koja sam posjetila su: mjesto Isusova rođenja u Betlehemu i Isusov grob.

Marija Vidović, 4.b OŠ Bijakovići

Ljubav je osjećaj koji oplemenjuje

Ljubav je osjećaj koji u nama budi sve dobro što se krilo, ljubav nam izmami onaj osmijeh na lice koji se dugo krije u duši. Ljubav je sjaj u oku osobe koja vas gleda, ljubav su leptirići u stomaku kad vidite voljenu osobu. Ljubav je osoba, ljubav je osmijeh koji vam stranac uputi u prolazu, ljubav je cvjetić malenog djeteta. Ljubav su male stvari oko vas. Ljubav je svugdje oko nas, samo je bitan kut iz kojeg gledamo. Ljubav je plemenitost i ispunjenost. Ljubav nas čini poletnijim i zato iskoristite svaki trenutak i sitnicu da volite!

Jelena Živković, 8.f
OŠ fra Didaka Buntića Čitluk

BROČANSKI DRAGULJI

Malo mjesto, koje nam je vrhunske sportaše dalo; Brotnjo oduvijek ono se zvalo. Dalo je ono mnoge heroje da ponosno brane hrvatske boje. Ponosno bi ono trebalo biti, jer da su najbolji sportaši iz Brotnja, to ne treba kriti.

Svjetski rukomet još našeg Šegu čudno gleda, jer Šego ni jednoj lopti da uđe u gol neda. Tenisači naši prvi su u svijetu, Dodig i Čilić kumovi u duetu. A Zoran i Ivica zakucavaju loptu od šale, sve novine u svijetu ih hvale. Karate plemenita je borba kažu, a Brotnjaci dobro i tamami slažu. Da su Martinac, Irena i Jela najbolji svi to znaju, jer im oko vrata samo zlatne sjaju. A od Filipa, Ivane i Marije nema nitko bolji, jer na atletskim postoljima njihova rezervacija uvijek stoji.

Da je Brotnjo svjetsko čudo, svi trebaju da znaju. Broćanski sportaši uvijek sve od sebe daju!

MARTA RAIČ, IX. a, OŠ fra Didaka Buntića Čitluk

NE ODLAZI

Ne odazi, jer tu je tvoja mati, koja te i u tuzi i boli shvati.

Ne odlazi, jer tu živješe preci tvoji. Ne odlazi jer nećeš naći život bolji.

Ne odlazi u potragu za boljim sutra, jer ljepota nije u novcu, ljepota dolazi iznutra.

Ne odlazi, jer pravu ljepotu svom djetetu nećeš moći pokazati i da je ovdje najljepše dokazati.

Ne odlazi, jer tamo nema sunčanog sata. Ne odlazi, jer tamo nema ni prijatelja ni brata.

SARA JUREŠIĆ, 8.e
OŠ fra Didaka Buntića Čitluk

Crtamo i pišemo

Moja pernica

Moja pernica se nalazi u
mojoj torbi. Napravljena je od
platna, plastike i gume. Ružičaste
je boje iznutra a isvana je
svjetlo plavava i karirana.
Ukras joj je čudan, no jedinstven
cvijet s ružičastim tekstom.
U mojoj držim: bojice, flomastere,
olovke, gumicu itd. Ja jako volim
svoju pernicu!

Marta Bhar III.c

LJUBAV

Rekla bih ti nešto,
al' ne mogu glasno,
gledaj me u oči
i bit će ti jasno.
Čuvaj moju sliku,
srce te moje moli,
jer kopija je gleda
a original voli.
Hoću samo tebe,
za tebe samo znam,
reci mi što želiš,
sve ću da ti dam.
Večer je prošla
i opet će doći
lijep je život,
al' i on će proći.
Mnogo te volim,
al' to nije sve,
evo još jednom
da ti kažem
VOLIM TE!
Ana-Marija Andačić, 8. b, OŠ „Čerin“

Crtamo i pišemo

Moje rodno mjesto

Moje rodno mjesto je Dobro Selo. Dobro Selo se nalazi pored Brotnja u Hercegovačko-neretvanskoj županiji. Ono ima lijepu povijest i kulturne znamenitosti. Njegova povijest seže još prije vremena Turaka. Postoji legenda o njegovom imenu. Ta legenda kaže da je postojala jedna vila koja je putovala. Ona je bila umorna od puta i odlučila se napiti i odmoriti na jednom zdencu. Kada se napila, rekla je da nije nikad ljepšu vodu pila i odlučila je dati blagoslov narodu toga sela i samome selu. Mjestu je dodijelila ime Dobro Selo, a mjesto na kojem je odmarala *Krstivode*. Na Krstivodama se od davnina služila Sveta misa. Posebnost Krstivoda krije se u tome da se nalazi na jednoj uzvisini do koje vodi kameni put i tu su se kršćani molili jer Turci tu nisu mogli doći. Nisu mogli doći jer Carev konj nije htio hodati po kamenju, a car nije htio iz poniženja. Bogu hvala, Krstivode su se očuvale i obnovile do dana danas gdje se i sada za blagdan Sv. Petra i Pavla služi misa. Na zdencu i sada ima blagoslovljene vode, a zdenac nije nikada presušio.

Ivana Šaravanja, IX. b
OŠ fra Didaka Buntića, Čitluk

Andrea Cvitanović, VIII. b, OŠ fra Didaka Buntića Čitluk

Mihaela Pavlović, IV. a, OŠ Bijakovići

MORAMO RAZVIJATI SVOJE SOPSTVENE OSJEĆAJE ZA TOLERANCIJU

U današnjem se svijetu susrećemo s brojnim različitostima, a to su npr.: boja kože, imovinsko stanje i sl. Što se tiče različitosti po boji kože često možemo pročitati o rasizmu (ili gledati na filmovima). Crnci su bili robovi, bili su ismijavani zbog svog izgleda, odnosno boje kože, a nažalost i danas to možda negdje doživljavaju. Često sam se pitala zašto se to događalo, zašto su njih smatrali "manje važnim narodom", a Bog nas je sve stvorio na istu sliku i priliku i pred njim smo svi jednaki- bili crni ili bijeli. Što se tiče različitosti u imovinskom stanju tek tu postajem zgrožena kad vidim kakvi sve ljudi postoje. I čini mi se da uvijek više i od srca daju oni koji manje imaju, dok oni koji imaju više-manje daju. Što bi ih stajalo da daju nekom siromašnom roditelju da kupi svom djetetu školski pribor, odjeću, obuću?! I ne samo jednom roditelju, već mnogima. Ne bi osjetili da su išta dali, a puno bi im značilo. Ali nažalost, vlada pohlepa, škrtost... Ja bih željela da ove različitosti potpuno nestanu i da nitko nikoga ne gleda kao manje vrijednog! Da svi budemo jedno!

FRANKA JURJIĆ, 9.D OŠ fra DIDAKA BUNTIĆA ČITLUK

MJESTO MOG ODRASTANJA

Čitluk je mjesto mog odrastanja. Nalazi se na jugu Bosne i Hercegovine. To je maleni gradić koji je za moje srce najveći. Moja ljubav prema Čitluku je neprocjenjiva. Čitluk je smješten na visoravni koju je narod nazvao Brotnjo. Tu je rasla biljka „broć“ po kojoj je Brotnjo dobilo ime. Grb Brotnja je specifičan po tome jer se biljka broć nalazi na njemu. Zaštitno bilje ovog područja je vinova loza. Većina stanovnika se bavi uzgojem vinove čoze što su naslijedili od svojih predaka. Ganga i Bečarac su poznate pjesme koje se izvode u mome kraju, a od plesova su poznati Lindo i Trusa. To je stara tradicija koja se i danas prenosi na mlađe uzraste. Moja župa je nazvana po Krisu kralju. Vuče korijene iz 1918. godine. Unatoč ratovima i progonima uspjela je sačuvati svoje postojanje. Prva crkvena građevina se nalazila u prostorima današnje Glazbene škole. Od povijesnih spomenika su poznati *stećci* iz Turskog vremena. Na njima se nalaze crteži iz svakodnevnog života. Svoj grad Čitluk ne bih zamijenila jer je on za mene jedini grad koji postoji, a svima koji nisu bili u Čitluku preporučila bih da ga posjete.

ANTEA PRIMORAC, 9.D, OŠ FRA DIDAKA BUNTIĆA ČITLUK

ZABAVNI KUTAK

RIJEŠI KRIŽALJKU

VODORAVNO

- 3. Odjeća koja se nosi na karnevalima.
- 5. Jedan od naziva za poklade (karneval, fašnik).
- 6. Dan koji slijedi nakon pokladnog utorka (Čista srijeda).

OKOMITO

- 1. Primorski grad u Hrvatskoj koji je poznat po karnevalu.
- 2. Kolači od dizanog tijesta koji se jedu u vrijeme poklada (krafne).
- 4. Stavljaju se na lica u vrijeme poklada.

MAŠKARE

Šetka
VAŠA knjižara
www.setkacitluk.com

SVAKU RIJEČ OBOJAJ DRUGOM BOJOM

L	O	V	A	C	L	U	K	A	L
E	I	S	V	I	L	E	N		O
N									O
A		A						G	P
L			R	I	T	P	E	L	O
O									L
P	E	J	I	L	I	D	A	V	I

NAPIŠI CIJELU REČENICU:

PRONADI MASKU KOJA VODI DO DORE

RIJEŠI KRIŽALJKU I DOLJE NAPIŠI SVE POJMOVE

VOĆE

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ODGOVORI:

- ON LIJEČI LJUDE
- PADA S DRVEĆA
- ON KRADE
- PTICASELICA

OD ZAOKRUŽENIH SLOVA SLOŽI RIJEČ.

V _ _ _

NACRTAJ.

Trg hrvatskih velikana - Mostar
E-mail: lutkarsko.kazaliste.mo@tel.net.ba
Facebook: [lutkarsko kazalište Mostar](https://www.facebook.com/lutkarsko.kazaliste.Mostar)
Tel/Fax: 00 387 (0) 36 314 893
GSM: 00 387 (0) 63 718 089
www.lutkamo.com

Cvrčak

Nagrađeni učenici iz prošlog broja:

(Knjiga iz naklade MATICA HRVATSKA)
Klara Čorić 6. raz. OŠ fra Didaka Buntića Čitluk
Katarina Sivrić 6. raz. OŠ Bijakovići
Antea Šakota 8. raz. OŠ fra Didaka Buntića Čitluk
(Knjiga "Časna sestra Dominika")
Sara Zovko 5. raz. OŠ Čerin
(Knjižara ŠETKA - Čitluk - pernica)
Katarina Bevanda 3. raz. OŠ fra Didaka Buntića Čitluk
(Palačinka bar SWEETS)
Marija Čorić 1. raz. OŠ Bijakovići
(Lutkarsko kazalište, Mostar - dvije ulaznice)
Ana Kikaš 4. raz. OŠ Bijakovići

PALAČINKA BAR SWEETS

nagrađuje

čitatelja dječjeg lista CVRČAK koji prvi odgovori na nagradno pitanje: **Tko je bio na čelu tiskare koja je 1872. otvorena u Mostaru?**

ODGOVOR:

Odgovore šaljite na adresu:
ZA ŠKOLSKI LIST CVRČAK, p.p. 88, 88260 Čitluk, BiH.

www.facebook.com/crepecafesweets
Fra Vendelina Vasilja 1, 88266 Međugorje
Tel.: 063 066 999

PRODAJA STANOVA

ZGRADA III

Lokacija: Čitluk, ulica S.S. Kranjčevića b.b.

d.o.o. ČITLUK

GRAĐEVINSKA
DOZVOLA BR.:
UP-06-25-2-457/18

mob: +387 63 325 144; +387 63 411 507 • www.dom-90.ba